

SPIS TREŚCI

PRZEDMOWA	9
I. ROZWOJ GÓRNICTWA WĘGLOWEGO W ZAGŁĘBIU GÓRNOŚLĄSKIM DO 1914 R.	12
1. Warunki geologiczne	12
2. Powstanie i rozwój górnictwa do początków XX wieku	14
3. Stan górnictwa w przededniu wybuchu I wojny światowej	16
II. OKRES PIERWSZEJ WOJNY ŚWIATOWEJ	26
1. Sytuacja polityczna i gospodarcza	26
2. Zmiany w technice produkcji	35
3. Stosunki społeczne	41
4. Stosunki własnościowe	47
5. Wnioski	48
III. ROZWOJ GOSPODARCZY W LATACH MIĘDZYWOJENNYCH	51
1. Charakterystyka ogólna	51
2. Zbyt węgla z polskich kopalń	58
3. Finanse kopalń polskich	70
4. Gospodarka kopalń w niemieckiej części Górnego Śląska	76
IV. ZMIANY W TECHNICIE PRODUKCJI W OKRESIE MIĘDZYWOJENNYM	81
1. Uwagi wstępne	81
2. Udostępnianie złożeń i odwadnianie wyrobisk	82
3. Metody eksploatacji	86
4. Urabianie węgla i płonnej skały	93
5. Odstawa urobku i transport podziemny	98
6. Obudowa wyrobisk	103
7. Transport w szybach	104
8. Przeróbka mechaniczna i transport urobku na powierzchnię	109
9. Wentylacja i oświetlenie w kopalniach	113
10. Bezpieczeństwo i higiena pracy	114
11. Wydajność pracy i ogólna charakterystyka stanu technicznego ko- palń	120
V. STOSUNKI SPOŁECZNE W LATACH MIĘDZYWOJENNYCH	126
1. Charakterystyka ogólna	126
2. Hierarchia górnicza i płace	133
3. Warunki pracy	145
4. Warunki bytowe rodzin górniczych i ubezpieczenia górników	147
5. Organizacje zawodowe górników	150
6. Problem polskiej inteligencji technicznej w górnictwie węglowym	153

VI. STOSUNKI WŁASNOŚCIOWE W LATACH MIĘDZYWOJENNYCH . . .	160
1. Charakterystyka ogólna	160
2. Pruskie kopalnie państwowe	165
3. Polskie kopalnie państwowe	166
4. Wspólnota Interesów Górniczo-Hutniczych	170
5. Koncern Ballestrema	174
6. Koncern Borsiga	177
7. Zakłady Schaffgotschów	178
8. „The Henckel von Donnersmarck-Beuthen Estates Limited”	180
9. Zakłady księcia Donnersmarcka	182
10. Śląskie Kopalnie i Cynkownie	183
11. Koncern Spadkobierców Gieschego	185
12. Zakłady Hohenlohego i Czernickie Towarzystwo Węglowe	187
13. Kopalnie książąt pszczyńskich	191
14. Rybnickie Gwarectwo Węglowe	196
15. Kopalnia „Waleska”	197
16. Kopalnia „Silesia”	198
17. Kopalnia „Fryderyk” w Gorzyczkach	199
18. Towarzystwo Kopalń i Zakładów Hutniczych Sosnowieckich	199
19. Warszawskie Towarzystwo Kopalń Węgla i Zakładów Hutniczych	200
20. Towarzystwo Górniczo-Przemysłowe „Saturn”	200
21. Towarzystwo Bezimiennie Kopalń Węgla „Czeladź”	201
22. Towarzystwo Francusko-Włoskie Dąbrowskich Kopalń Węgla Ka- miennego	202
23. Gwarectwo „Hrabia Renard”	202
24. Franko-Polskie Towarzystwo Górnicze	203
25. Kopalnie w Grodźcu	203
26. Kopalnia „Flora”	204
27. Kopalnie Stanisława Knothego	205
28. Jaworznickie Komunalne Kopalnie Węgla	206
29. Sierszańskie Zakłady Górnicze	207
30. „Compagnie Galicienne de Mines” w Libiążu	207
31. Belgijska Spółka Akcyjna Górnicza i Przemysłowa w Borach	208
32. Osada Górniczo-Przemysłowa „Trzebinia”	208
33. Drobne kopalnie węgla w okręgu górnośląskim	209
34. Drobne kopalnie w okręgu dąbrowskim	211
35. Drobne kopalnie w okręgu krakowskim	214
36. Biedaszyby	215
VII. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA OKRESU MIĘDZYWOJENNEGO . . .	219
VIII. OKRES DRUGIEJ WOJNY ŚWIATOWEJ	227
1. Sytuacja gospodarcza	227
2. Technika produkcji	232
3. Stosunki społeczne	240
4. Stosunki własnościowe	245
5. Polskie plany powojennej organizacji przemysłu węglowego	251
IX. ZAKOŃCZENIE	255
Aneksy statystyczne	261
I. Wydobywanie węgla kamiennego w poszczególnych okręgach Zagłębia Górno- śląskiego w tonach	261
II. Liczba robotników przeciętnie zatrudnionych w poszczególnych okręgach Zagłębia Górnośląskiego	262

III. Wydobycie węgla kamiennego i przeciętna liczba robotników zatrudnionych w kopalniach w Zagłębiu Górnośląskim w latach 1913—1945 . . .	263
IV. Ceny węgla kamiennego w państwie polskim według sortymentów w złotych za tonę (bez rabatów)	264
Spis ilustracji	267
Streszczenie w języku rosyjskim	269
Streszczenie w języku angielskim	270
Indeks kopalń	271
Indeks nazwisk	275